

ралним стамю, о розязованю же підбі. Но єдно і пак може да ще дума, які пароди чиак задовольни: не чує що о віяких виступах проци-влади, мир влада.

Большевики почали діораз перших роках по швейтовій війні з процивірську роботу. Особено ще руцели на мале число католиків. А щицко з мерзосци гу Риму. З початку почали з проганянем великих церковних достойнствеників. Єдна новизна олісуює муки, а якима ще мучено владиців. «Теди (думає перших повітівих роках) — би знали привязаць владику за хвост забешелого коня, або би их полічали з лядову воду дотлі док ще не замарзли. Но розуміло же так слабо успевали, (пароди іпак не охабял виру) и тата навала на Церкву (православну) була даремна. То і сами обачили и престали з силу».

Почало ще з новинством. Влада видавала новини, котрі скоро у кождим числу бешедвали проци вири и церкви. Хиби паноціх и воопще були патрени преа вельке поважадло и так ще шает іван Руслі криво обавесцювал о приликох у рускій ясні.

Особено ще старави за дзеци и їх виговане. Добре розумели: на младших швєст остава. Дзеци побрали од родичів и воспитовали у державных конвіктах, семіна-

рох. Тоти конвікти були поставлені 1922. року и було их до 6000, у котрих живло 54000 дзецих. Ту ще було після дисципліни и чистоти. Дзеци спали и на голій жемі або по двою, трою на посцелкох. На 40 дзеци приходзі б танери. Не умиваю ще дзеци дуги час, а хода боси. Прето ще розширили розлични хороти. 1923. року муніципа держава пре-ліпскі утарпуш велько таких семінарох. Нешка их єст 2000 з 22000 дасюх.

О даяким вірским духу тут не може буць бешеди. Исто вреди и за морал. Воопще большевики видза у вири силу, з котру ще бідне роботніцтво прага до ярму капіталізму, буржузії. Понятіе моралу заправо ані не постой. Школи маю зверху: виховаць дзеци у пролетереким духу революції и роздуць мережню гу класом и волю за класні тренси.

Яки усіх такого воспітования? Негатими, ясно. Младеж' нема ганьби, у іс-добрим періоді. У єдним часопису спомінає ще єдні слухай, у котрим ще може видзіць слика младежі: «Дзеци виступи проци вири лем моцнію сондомосць вірікох. Знаю веце раз привісі до церкви ташки и под служенью луща да сметаю швєст. Веце раз придае, да даєден до вічного швєста приталі цігар». Наісце

таке воспітование, заправо упрепасцована младежі, мущи ще посановаць. Кед уж младших одбили од Бога сцу и старших. Но ту чече. Колі пострадали лем прето, же не сціли пристаць гу процивірській политики большевікох! Учени люди що не були з німа, а не могли пойсць, сдекнунц, па веце обичніх роботніц и паради, напали шмерц. Но попри щицко тим вірска свядомосць моцна и отпор вірікох велько. Церкви, котрих вельке число поавляне, праця ще а нова. Кед ще на єдній схадакі роботнікох бешедовало о тим, да ще не швєткув Велька ноць були бешенік вільмені. За щим прінціп єден шаноцець и покед два слова: «Христос воскресе! Клянкане настало по целей сати. — У театрі ще дівала єдна представа. Пре ей содер-жину мушена ще претар-гніц (Народ ще бункл). Як ще мажке видзиць не мож пагнаць Бога з руского народу и воопще з швєста. То показаус, же руски пароди іпак християнски, и же лем заплелепі од комуністіх охабел на час Бога.

На суд приведли єдину жену. Теди іще було строго забранене буц у церкви на богослуженьях. Вона лем поведла: «Ви ми можеде вжац живот, но щесце, котре мам, кед сом ще прічастала, не можеде ми одняць».

У остатні часи обачеди руски революціонари, які нет розуму борці ще проци вири. И зато ще мало змирели.

Познato, же у Русії попри других іншесціх завладдал и глад. Папове ще віше по-казали доброворами руского народу. И кед глад прінціпнул цалу жем веце посилали помоць. Но які подасковане: большевікох осудаєли папу на шмерц.

Велько симпатії ховаю з Мексиком. Тоти даа держави у велім слички. А руски посланик кед наступел службу у Мексику гварел: «Наш идеал с шириц советски ідеї и тот систем, котри почива на темельох атеїзму. Найприкладнейше польо за тот циль в Латинска Америка а тамошні жителі найлепши фактор».

Сільвестер Саламон.

Широм швєста

**Бувши габсбуршкі
князь Осіп, котри кампа-
новал з австр. войску на
тальянским фронту, пошол**

тих дньох до Булгарской, же би ще у мену Мадярской догварел и потписал пакт приятельства медзі

Маш пушку, маш, але ти не знаєш, до то волк?

Та лем гоньце, не бойце ще, ша вон скорей прейдзе прейдзі праці як ми там дойдземо.

Я би гонел, да я цигурни, же ти го забиеш Милутин!

О то цигурно лем гоньце!

Як можеш буць таки цигурни, кед ши придзелох служел при войску, та не знаєш зос пушкі штреляць, ти би то скорей забил зос дзела.

Не валяйце фіглі, але гоньце, бо наце уж діораз драгу прейдзе та пойдзе а можеме го забиць.

По кед ши таки цигурни, веце поме. Гайде, Кочияш чмігнула, коні рушелі, бачик Милутин знял зос плесца пушку, положіл до іней два патрони и чекал док дойду бліжкай.

Но уж го тераз ви-дице? — Гварел бачик Милутин кочияшови.

Не видзімго! Дае же ё?

Ша наце, праве до-шол ту тому мосцику, що стої на штред важиці.

Ага: уж го видзім. А ле міс ще видзи, же то пес!

— Та яки пес? ша озда видзице, же то вовк, цошка ма у пискох, цигурно дацо жедол та пеше кесц.

— А міс ще видзі, же то древо йому на ши привязане.

— Та хто би могол вовкові древо привязац? зачудовал ще бачик Милутин.

— Но вовкови пе! але кед в пес?

— Та яки пес? видзице, же пе пес!

— Но уж цо є увидзімс док дойдземе, — отповед кочияш.

— Правда, же так, лем да ще цо дружей затрима при тим мосцику док не дойдземе.

— А цо кошта скора зос вовка Милутине?

— То діораз увидзім, яки в стары, — отповед Милутин. — Лем ви будаєце сцихагоніц, яшешущим зос коча и будзем штреляць, а ви веце, не да мо охабице!

— Добре не охабим це, лем мне ще видзи, же то пес, бо ма древо на карку.

— Е, не видзице ви добре, — гварел Милутин.

ФЕЛЬТОН

Сцена заштрелівовка.

Бул красни марцівски дзень! Слунко діораз рано почало швидци. Кед бачик Милутин видзіл, які ще красни дзень укажуе, надумал пойсць на салаш, попатрац ях стой там понка.

За рас ще позберал, преруцел прейдзі плесца ловарску пушку и вжас да кішени каскельо патрони. Жена, хтора до тераз шедзела, гвари му.

— Нач же берце Милутине пушку?

— Но енца пе питают, які нач. Не знаєш, же сом ці лем пред мезіацом читал зос павінни. які вовкі проходзва прейдзі змарзнутого Дунаю, и тадзи ще збліжу, па могол даєден и до Коцурскаго хотару прайц, та як би сом ще обранел прэз пушкі?

— Но ша лем берце, — отповедла жена.

И стым бачик Милутин отворел дзасери и винкл.

обими державами. Ніеден од странних заступників не зміг засудити Інаго та способу укруїти роботи того габсбурговца.

Ювілей уєдинення Румунії. На 10 мая преславена торжествоно, дзвінчочна уєдинення румунського народу до сьогодні держави.

Латинські букви місто терашніх кириллических будуть від нового року запроваджені у цілій Русії. Окремка комісія уж виробила працю.

Булгарське длуство. Булгарська влада одредзела, да ще Немецькій компанії сума од 17 мільйонів швейцарських франків у злату на мене длуство. Длуство ще буде виплачено за 15 років.

Океан прешол на чамцу. Якож ю, же поїздили спортсмена Немец Мілер препливав атлантическим океаном у єдиній чамці. За драгу требало 4 місяці.

Крилатиця без підпілок спущена ще при Немецким варову Штеттину. Людзі прибегли на помощь думаючи, що дахто настрадал, але як ще зачудували, що у крилатиці нікого не було. Утвірдзело ще, що крилатиця власносць майора Байке, котри ю з її свою дзвінку дзвінок да лесці. Медзитим ще не зна що ще з їїма догоходзелем.

— Но так узідзяше, — отповіді кочияш.

— Па дабоме, що ще увидзи, додал бачик Милутин.

І ю з тим ще прибліжувалі гу мосцику, дзе бул „вовк“. Вінє сцихіше беневдовалі, і кед булі уж досці бліско, „вовк“ на тіх попатрел, і вең заш главу спущел та цошка люхал. На кочияшови ще уж цалком страх видзел, еши цошка сціл повесць, але го Милутин ю з руку замахнул, еши даскелько секунди шедзел на кочу, а вең ще почал бачик Милутин спущовати на задок зос коча.

Кед под ногами осетел тварду жем, станул мирно. Руки у хторих була пушка нацагнул, єдно око заджмурел, друге баржей отворел, уста зазар, і нараз ще чуло, — пра-а-ас... „Вовк“ хтори апі на край розуму не тримал, що ю з му рихта, кед пушка штрелела нараз скочел і почал сцекац. Бачик Милутин ще поскладал як і пред тим, і уж бул штрелел але у тим моменту „вовк“, хто-

— **Велька горучава** настава уж у дапоедніх краіх. Так у Румунії дзягіла ще температура на +28 града. Народ ще наздава доброму урожаю, кед ю будзе ляду.

Кирвані 1. май. На першого мая пришло у Берліні до кирванів демонстрацій і біткох зос комуністами. Шынки уліци були окуповані зос войском, вінцівратло як даяка мобілізація. Всієї особи забито і чежко рането.

Чарни позн появили ще у великих розмірох у Греческій. Прего щицки школи заварти а так исто і засідання парламенту одложени.

Нацпол щесце. У покрайнії Онтаріо єден землемірдлец чищел свою полю і там нашол златну жилу. Учени люди препатрелі його полю і утвірдзелі, же воно полно золата. Сціа компанія дала землемірдлцові вельку суму долари, да може, на тим полю конец золата. На той способ чловек постал богатим.

Немецкі пенсії почал у послідні часи пагло падац, але Америка привела Немецкій на помощь па так ше того падане вредпосцы немецкого пенсіка становіць.

Організація жобрачок. У японським варошу Токіо організовали ще жо-

браци на тот способ, же кожди щие „робиц“ спойло ремесло лем. З гоціни, же би так не було одвише велькай конкуренції, а ю

би на каждого пришол шор. Японци милосердні люди і там жобрачко барз квітне:

Д О П И С.

Основанія Р. Н. Пр. Др. у Шумечю (Славонія).

Задвоюю бузітельний дзвін, а юм було ѹцікі звін до Свого духовенства нашого дорого Архієпископа Докінія, ѹбів в кождому селі заложено читальня.

Нехотовік тому і ю остати на другими і в недзілю дня 24 И. с. р. по Случії Божій зібрались під проводом нашого священика, ѹбів освятувати Цюсятніе Товариство і у нашому забітому селі.

Ведзік то було свято у час, ѹо заносалось глубоко в серіях усіх присутніх.

Ціоб гідно сцінти і зробіти потребу той народній святині і у нас — вистарчить агадати, ѹо якже 30 літ як почали мы поспляватись тут на чужині, а за той час ік та галузька відрізана від нас, посіали усніхати, загибати.

Старік упали духом, а молодші не маючи і невідзяті нічого риделго — зачаші язджаціться у все ѹо чуже та новолі і собі то все принамати, так ѹо грозіло цікіліте видпародоване.

Збори вислали привітне письмо Пресвятыому Владіміру.

Зібрались відір від склад икого ўбійця! о. Жк Слак (як) голова, а М. Сушко, Е. Дяків, Семен Гричук, Гнат Фаріса, Ізак Шодра і М. Муса, як прочі видліві.

Знаменіем і підчеркнуті, ѹо у Зборах віяло участь богато римо-католіків, а многі з них стали членами нашого Товариства, ѹбів в той спосіб спільно практикувати і спільні дільжки.

Відспіваним гімну „Ше певнерла Україна“ закінчилось то велике Свято у нас, а учасники одушевлені і підкріпленні на дусі розходилися, домів я надію в країну будучість своєї поневоленої країни, ѹо

„Встане Україна
Світ правти засвітить
І помодять ся на волі
Неколыні діти.“

— А ю знаце, ѹо ще? Пітал ще Милутин.

— Знам, знам, я ю з юм познати.

— Но кед сце ю з юм познати, вең бим вас моддел, да вы пойдзеце до пъго, да му краінне віприноведаце, ѹо як було, може буць нам пребачел...

— Я не дабам, можем пойсц, лем я вінідати не сцем буц, бо ты пітрелял.

— Не будзеце вінідати, не, лем ідце.

— Добре пойдаем на вечар, а ты придз до міс на рано та учуетш ѹо там було.

— Добре пойдзом, отповід Милутин.

И стым ще рознілі, Милутин пошол по єдней, а кочияш по другей драгі.

* * *

Кед Милутин пришол вечар зос салашу, жена го дочекала:

— Іс думала сом, ѹо сце такі трупак Милутине, моглі сце видзаніц, ѹо то пес.

— Г да боме, ѹо кед то пес фарісанки, та вең не мож зіпац, ѹо цо є.

Остарели лев:

(Зе баснох Кралова)

Устарел ще лев, осла-
блена сила у косцох, нестало
уж тих зубах, с которими
вон дакеди страх бул своим
неприятелем. Вон, чийглас,
дакеди ше розлівал по ле-
сах горох, терав, ето, од
старосци, од хороти осла-
блени, немощни, лем дежи,
не може стац на ногах.

Но страшни уж вон пі-
кому и нічому. Обратно,
шицки яквари су за п'яго
опасни, бо кожди в них, за
стари увреди лева, сце ше
по своєму вимсциц на нім.

Пишни коль луна го с
копитами, лукави ловк тар-
га го зос зубами, вол го шту-
ха с коньчистими рогами.

Видзі то магарец напера
перши, и дума: як да и
вон на нім свою вимсту
сперши.

Патри место, дзе найбол-
нейші, да го вдері, до най-
моційші „О Боже“, кричи
лев, „Біда, біда“. „Но дай
дочекаш такого стида. „По-
шлі на мне шмери, вона
не так ала, Як до песно-
шліва увреда од осла“.

Вишліячина.

Жителі на жемі.
Число обивателюх на жем-
скай кулі виношуе по пай-
воамім численю 2 мільяр-
ди особи. Так у Европі жив
500 мільони людох, Азії
900 мільони, Америки 220,
Австралиі 7 мільони. На-
ука доказує, же би наша
жем могла викормиц ище
10 раз тельо швета.

**Найлегчайше ще од-
дац ясеном на полуострову**
Корея. Там на 1420 хло-
пия приходзі 1000 жени. У
Китаю на 1250 хлоши 1000
жени. Найлегчайше ще оддац
у Европі, особено у Англії,
бо там весяй жени ест як
хлопи.

Чи риба глупа? У
всіх народох постоі при-
слова, котра гвари: глупи

як риба. А чи то іправда,
же риба така глупа? У най-
новіши часи пошло за руку
ученяком доказац, же риба
не глупе сутворене, бо ше
да научиц велім стваром
як и други животині.

Похари зос ляду. Дох-
торе гваря, же ше хороти
найбаржей преношошто по-
харами од скла и металу.
Медзитим утвірдаене, же
на ляду ще не може за-
тримац баціл. Прето при-
шли у Амерыку на думу,
да правя похари зос ляду,
котры кіе на зінчайшай
температуры отримаю лем
пол годзини.

Драги рукопис. Тих
дньох предана у Берліну
на ліквідації бібліотека
князя Лайтнберга, у ко-

нам отлущи, лем гварел, исе
нас опишедо „Руских Нови-
нох“ кедамелсмі таіловаре.

Нес не ранети прето нам
и отлущи. Гуторел, же вон
му ноши писма на солаш,
и зос солашу, весяй раз
ш-при тим мосцику заста-
нови зве и віщера. Во раз
там нашол торбу зес слав-
іну, хтору цінгарно дахто
страцел. Баш и віщера ис-
сол єдно писмо у хторим
того писаю: „Кед сцеце
да ідземе до Вербасу на
пияц веци прииде сіци яешка
на солаш. Поздрав Н. Н.“, и
то шицко що сом ци мал
повесц Милутине.

— Но слава Богу, кед нам
отлущи, гварел Милутин.

— Отлущел нам, але чу-
еш, же нас да до новинох!

— Ша то ніч, це до нови-
нох лем, кед плаціц не
мушиме, гуторел Милутин.

— Прапада, эже ніч цо лем
до новинох додал кочияш.

— Но та, кед Ім ніч ані
единому, та зато іх тераз
описуем.

— Конкурс.

трей ще находацел оригинал-
и рукопис славного рим-
ского историка Тита Ли-
вія, котри жыл за часах
Христы. Рукопис купел ёден
Американец за 400.000 дин.

**Англійски писате-
ле за свойо писане до-**

ставаю вельки награды. Так
на пр. писатель Кам од
свойх книжкох достац 23
мільони дил. рачне. Сер
Бери 12 мільони, Бернар
Шо 7 мільони, а Уелс 6
мільони динари рачне.

Шветочны Отпочивок

Недзеля Мироносиц.
ЕВАНГ. ОІ МАРКА, ГЛ. XV.,
ЗАЧ. 69.

„Люби не ищет своих си“.
(Кор. I. 13. 5.)

Медзі веліма жидовски-
машанамі, як кніжевникамі,
фарисеямі, садукеямі, кня-
зами, архиереямі, законо-
зівніцамі, совітникамі..., ипак ще нашол дабені *небечични*, по *члосклюбни* пан, котры припознал Исуса
и указовал му чесці и теди, кед Исуса скоро шицки за-
хабели. То бул благообраз-
ни азовітник *Йосіф Арамі-
тейскі*. Вон ще старал, да-
ше св. Гло Исусову достой-
но погребе. Йосіф не патрел
на спойх *неправедных лай-
пашах* іх поведзял, але ос-
тал при *правди*.

Вожди жидовскаго народа
прэрэли Христага пре свойо
самолюбство. Вони пайме
видзели, же Христос не ідзе
за німа, але цалком свойов
драгов, па прето го меркелі.
Вожди Жидовскаго на-
рода були теди заняты цал-
ком з сілу ідею, даще однею
власци рымскай, и да уте-
меля іральство свое: „Царства Израілева“. При
тей акцыі шицко друге було
споредне. Меркня на пога-
на владалца Римлянина па-
полньовала им шерца, а на
ідею Месіяніску, хтору про-
році *наказовали, не думали*. Им на шерцу було цар-

ство жемске, а не божие,
месійске, па прето, кед вид-
зели, же им худобни, ду-
ховни *Ісус*, не будзе од
помоци, *адруцели* го, як не
потребного человека не па-
траци, чи вон виновати чи не.

Ісус постал жертва их
*самолюбія, егоізма, себеч-
носці*, бо патраци лем на
свой азмски интерес (хасел),
адруцели од себе Бога, кот-
ри пришол пра цали швет,
найперше пра выбрані народ, а
веңка пра шицки. Страшны
в грих *самолюбіе*, пра котре
Ісус бул осудзены па
шмерці. Тот грих с темель
шицким другим. У тим гри-
ху уж ще находаи і гевтот,
то ще вала перши: *паха*,
бо самолюбец не патри на
ніч и на вікого, лем віше на
то, чо йому тадэ, чо вон
еце, а *праведносці* и *любов*
пушта на страну. У таким
зацемнею разум и шерцо, па
такі человек пріправіши па
шицке яло, як були вожди
народа Жидовскаго, Пілат
и заведзены народ. Самолю-
біе в віле ало, и ноши як
поединцу, так цалому на-
роду пещесце. Будасме то
толковац, яс мухи и шмерц
и Христовей, па увидзіме,
же лем чисте *человіколюбі-
ство* годно *уцесці* *человека*,
и цалі род чловечі.

То нас научи разматра-
не мухи и шмерцы Хри-
стовей.

Мих. Мудри.

Нашо претплатніці.

Обновели претплату слідующи п. п.:

Даша Лабош, учителька Міклошевіці	на 1929. р. 100 дин.
Міхаліко Новіт Р. К. 710.	" " " 100 "
Сабо-Данкова Янко Дворськів	" " " 50 "
Слена Баков Дворськів	" " " 50 "
Рац Янко Р. К. 903	" " " 100 "
Кудаш Двора Р. К. 783	" " " 50 "
Пельга Михаі Коцур	" " " 100 "
Семан Ісвітін Р. К.	" " " 25 "
Тимко Міхаліко Коцур 771.	" " " 100 "
Міхаліко Коцур, Нові Сад	" " " 100 "
Арват Андрія Старі Вербас 85	" 1930. " 100 "

ТАРІОВИНА

Жито	Дин. 235—240—	Овес	240—245—
Кукурица	247—250—	Мука 0	Дин. 345—350—
Раж	230—235—	Мука 2	315—320—
Ярец	252—255—	Мука 5	295—300—
Пасуля	1000—1400—	Мука 6	270—275—